

Előfizetési árak:

Égész évre 10.— Ft
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy hónapra 1.—
Egy napra 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és
kiadóhivatal:

Főpíacz, a város-
száll szemben.

Hirdetések:
Egy hasábos példát
soronként 5 kr-ával
számítanak.

A házszabályok.

Debreczen, május 16.

A nemrég lezajlott küzdelem-
ben a házszabályok sánczai mögüli
folytatott ádáz harcokat az ellenzék.
E harcra szükség volt, mert a
közvélemény megtudta belőle,
mily veszedelmes szorosok, föld-
hányások és földalatti súlyosztók
foglatatnak a régi, teljesen tart-
hatatlan házszabályokban. Ezuttal
a nemzet véréből való ellenzék
élt vissza velük, de máskor visz-
szaélhetnek a nemzet ellenségei
is. A mi tehát a régi házszabá-
lyokban tarthatatlan intézkedés
volt, mindaz tulment a kisebbség
védelmének jogos határain. —
Azoknak lerombolását tehát nem
egyik vagy másik pártnak érdeke,
hanem a haza érdeke kívánta.

A hónapokig tomboló obstruk-
ció a választási visszaélésekkel
indokolta meg, még a trónhoz
szánt feliratában is, eljárását. —
Természetes volt tehát, hogy a
béke egyik feltétele a kuriai bi-
ráskodásról szóló javaslat bete-
jesztése, megszavazása és szente-
sítése volt.

Am az obstrukció féktelen-
sége minden jó hazafit meggyőzött
arról, hogy szigorubb és precizebb
házszabályok nélkül maga a par-

lamentarizmus forog Magyarorszá-
gon veszélyben. Természetes tehát,
hogy a parlamenti élet másik fő-
feltétele, conditio sine qua non-ja,
a házszabályok megfelelő módo-
sítása volt.

Barát és ellenség egyképpen
belátta, hogy a régi házszabályok
felmondták a szolgálatot, új intéz-
kedéseket kell tehát belevenni,
olyanokat, a melyek a parlamenti
élet normális tevékenységét biz-
tosítják. Viszont abban is egyet-
értett mindenki, hogy a szólás-
szabadság lenyűgözésére törekedni
nem szabad, ezt az éles, fénylő
fegyvert tartogatni kell nagy nem-
zeti veszedelmek sikeres elhárítá-
sára. A házszabályok módosítá-
sában csak az ugynevezett technikai
obstrukció lehetlenné tételére
kell igyekezni, a mely lélekölő,
a mely durva visszaélés a ház-
szabályok házagaival s a mely,
mert a parlamentarizmus alapfa-
lait ingatja meg, a tanácskozások
méltóságának és komolyságának
lealázása.

Mikor tehát Széll Kálmán
megjelölt a válságból való kibon-
takozás utját s mikor a paczifi-
kálás ügyét kezébe véve, diadalra
vitte és a pártok között megvaló-
sította azt, akkor a házszabályok
oly változtatására gondolt, a mely

nem korlátozza senki szabadságát,
de lenyesi az obstrukciónak leg-
vadabb kinövéseit, a mely tehát
az összes pártok megnyugvásával
és részvételével valósítható meg.

Világos, alapos és okos elő-
adói beszédében, mint a pártok
közt létrejött megegyezés gyü-
möcsét, az ily irányban és ily
értelemben megváltoztatott ház-
szabályokat ajánlotta Horánszky
Nándor elfogadásra. S hogy vita
nélkül, rövid elvi kijelentések
megtételével, minden mérkőzés és
parlamenti szenzáció nélkül sza-
vazták meg azt a pártok, abban
Széll Kálmán politikájának nagy
győzelme foglatatik s Horánszky
kiváló előadói beszédének nagy
dicsérete.

Maga a miniszterelnök aka-
dályozva volt az eljövételben s
igy az általa létrejött paktum e
záróköret nélküle illesztették be a
parlamenti béke épületébe; nél-
küle, de mégis általa. Az ő ön-
zetlen fáradozásából, lángoló haza-
szeretetéből, nemes intencziójából,
a szívek és lelkek kibékítésére
alkalmas vonzó egyéniségéből jött
létre s lőn testté az ige.

Ha most, mikor minden oldal-
ról fátyolt borítanak a lezajlott
ádáz küzdelmekre, hidegen és
elfogultság nélkül vizsgáljuk egy

TÁRCZA.

Régi mese...

— Farkas Imre. —

Óeska históriát mondott el a leány:
Szerettem lángolón, szerettem igazán.
Feláldoztam érte mind azt ami drága...
Bár haltam volna meg abba az órába,
De hát ugy szerettem...
S ő mégis oly könnyen elfeledett engem.

Ide kísért szegény édes apám átka...
Annyi nagy igazság rezgett a szavába,
Édes anyám könnye... világ megvetése...
Mindazt csak gyönyörrel türtem volna érte
Egy jajszót se szólva...
Hej, csak ő a régi, régi maradt volna.

Aztán... szüleimet a bú sirba tette
Hogy az ő leányuk azt megeselekedte,
Széles e világon senkim sincsen nékem
Nehéz árvaságom százszorosan érzem...
S mindazt csakis érte...
Verje meg ezerszer a jó isten érte.

Hej csak erre vinné még az útja egyszer —
Ezért imádkozom sóvárgó lélekkel
Ez én életemért... szüleim poráért

Egy Isten a tanum, bizony bosszut állnék,
Csak jönne el egyszer...
Megfolytanám itten... ezzel a kezekkel.

S jött az ifju bátran, elbizakodottan...
Rátekint a leány némán, meghatottan.
Azután fölsikolt... s régi vágyban égve
Villanó szemekkel odahull elébe —
Egész teste reszket
Mikor elstutogja: még most is szeretlek...

Álmok világa.

— Irta: Hoffman Ottó; —

A multkor fenséges látványnak vol-
tam szemtanuja. Az égbolt sötét azurjáb-
ban egy nagy és hatalmas világ sárga-
fényű korongja lebegett előttem, körül-
véve holdjaitól, gyűrűitől.

A mi világunk, melynek röggéhez
tapadtunk, több mint hétszázszorta kisebb,
mint ez a másik nővére az égen. Szegé-
nyebb is, mert nincsen meteorgyűrűje, —
sem pedig nyolez holdja, a mely megvi-
lágítaná éjszakáit. A Szaturnusz, a hogyan
ezt a gyűrűs csodavilágot nevezik, — a
világegyetem egyik legérdekesebb külön-
legességét képezi. Felületéről nem sokat
tudunk. Néhány világos meg sötét sáv

változik korongján, — a miket kétség-
telenül a légkör különböző sebességű és
hőmérsékletű áramlatai idéznek elő. —
Egyesek, — mint Stanlei Williams Ang-
liában, Brenner Leó Istriában és Wonaszek
Antal nálunk, foltokat is vettek észre
rajta; ezeknek a jelenvolta azonban nem
egészen bizonyos. Enynyi az egész, a mit
ez idő szerint a Szaturnusz felületéről
tudunk. Most szintén kedvező viszonyok
között lehetett megfigyelni, de a legha-
talmasabb messzelátó cső sem volt képes
eddig ismeretlen részleteket megmutatni.

Nem tudunk semmit sem mondani
oczeánjairól, szárazföldjeiről, folyóiról, he-
gyeiről és országairól.

Es mégis alig van gyönyörűsegebb
látvány, mint a Szaturnusz képe a jó
teleszkópban. Egy korán elhunyt angol
csillagász, kit költői felfogása igen nép-
szerű íróvá tett, Procter K. A. beszéli
egyik munkájában, hogy az asztronómia
magasztos tanai iránt akkor kezdett elő-
szőr érdeklődni, a mikor a Szaturnuszt,
gyűrűivel és holdjaival maga előtt látta a
távcső mezejében. Ezt az élvezetet egy
egyszerű messzelátó cső is képes nekünk
megszerezni.

Lehetetlen, hogy az ember ilyenkor
az étherben forgó világok szemlélésén el-
merengve ne helyezné el magát fantáziá-

Szobalakkokat és mindenféle por- vagy törött festékeket ajánl

DEUTSCH LAJOS előbb VARGA LAJOS
Piacz-utoza 38. szám.

romboló parlamenti forradalom eredményeit, el kell ismernünk, hogy mindennek — s így a viharoknak is — megvan a maguk rendeltetése a természet háztartásában. Mert csak ily viharokból sarjadhatott ki a parlamenti békének két szép virágos ága: a választások tisztaságának nagyobb mérvű biztosítása s a többség-akarat érvényesülése elé mesterségesen halmozott akadályoknak el-távolítása.

Szerencsés két eredmény ez, a melynek hasznát és áldását nem egyének és pártok fogják látni és élvezni, hanem maga a nemzet, az ország.

— **Az ülészak berekesztése.** Ma rekesztették be az 1896—1901-iki országgyűlés második ülészakát, mely egyike volt a leghosszabbaknak, kezdődött 1898. január 17-én és így tizenhat hónapig tartott. A berekesztés királyi kéziratral történt, a melylyel az 1896. november 23-ára egybehívott országgyűlés második ülészaka berekesztetett és egyszersmind a harmadik ülészak május 17-ére összehívott. A Ház holnap megkezdte az alakulási munkálatokat. Alelnökök maradnak Dániel Gábor és Tallián Béla, a jegyzők is a régié maradtak, azzal a különbséggel, hogy Hock János ezentul kormányparti jegyző lesz. Változás csak a bizottságokban fog beállani, a mennyiben a megszünt nemzeti párt tagjaira való tekintettel a kormánypart jelöléseiben számos eltérés volt. Az Ugron-párt minden bizottságban képviselve lesz 1—1 taggal.

Országgyűlés.

Budapest, május 15.

Micsoda nagy port vert föl annak idején, mikor az ellenzék az követelték, engedje meg revídiálni, szigorítani a házszabályokat!

Es milyen csöndes világ volt ma, a mikor ezt a revíziót tényleg megejtették.

Nem is sokan jöttek el a képviselők, hiszen már kánikulaszerű a melegség;

akik itt vannak, azok is jobb szeretnének már valami üdítő fürdőben lenni. Jelenti is Perczel elnök, hogy Ország Sándor három heti szabadságot kér.

— Helyes! Megadjuk! — volt a válasz.

Fontosabb volt az elnöknek az a bejelentése, hogy Széll miniszterelnök gyengélkedése miatt nem jöhet a Házba, s így a kitűzött interpellációkra sem felelhet ma. (A miniszterelnök ugyanis meghült és ennek folytán elrepedt a hangja.)

Mint előadó Horánszky Nándor lépett a szószerkekre és tartalmas beszédben ismertette a módosításokat, ajánlva azokat elfogadásra.

A Ház figyelemmel és tetszéssel fogadta az előadó beszédét.

Kossuth Ferenc rövid szóval megokolta, hogy pártja miért járul hozzá a revízióhoz, dacára annak, hogy minden ily revízióban a kisebbség ellentállási képességének csorbitását látja.

Érdekes volt az öreg Madarász József felszólalása, aki ma nem dörgő hangján szónokolt, hanem szinte bánatosan, melankólikusan panaszkodott, hogy már a régi, jó házszabályokat is megbolygatják, módosítják ezek uj módjait, fiatal honatyaik. Ő maga, Madarász még ott állott a régi házszabályok bölcsőjénél — hát fáj neki, hogy most ezekkel nincs már megelégedve a Ház.

— Hát nem voltak jók ezek a házszabályok? — kérdezte lágy, panaszos hangon az öreg ur. — Hát nem nekik köszönhetjük, hogy a jelen csendes, békés parlamenti helyzetet megteremtettük? Es most módosítjuk őket, hogy jövőre az alkotmány veszedelmét többé el ne hárihassuk!

Azután azt fejtegette, hogy a módosított házszabályok csak új országgyűlésben léphetnek életbe s erre vonatkozó ellenindítványt nyújtott.

Derűtséggel hallgatták, hogy ebben az öreg magyar a „május“ helyett „télutó havát“ ért.

De hiába volt a törhetetlen kurucz ellenállása, mert Horánszky, Kossuth, Polónyi rövid felszólalása után a Ház az összes javasolt házszabálymódosításokat változatlanul elfogadta.

Az ülés végén a pénzügyi, kereskedelmi és igazságügyminiszter interpellációkra felelt s a válaszokat a Ház tudomásul vette.

Tavas az Akadémiában.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, május 15.

Akik eddig a szeszélyes időtől fél-tették a toalettjuket, a nyárbahajló tavasz-nak mai első igazán szép ünnepnapján biztos megnyugvással sétálhattak. És az Akadémia kis ülésterme, amely különben a Petőfiék minden felolvasásán telve van szép asszonyokkal, déltájt ennek a megnyugvásnak egyik hü kepe volt. Mert hiába, bármily érdekes dolog is szemtől-szembe látni és még is hallgatni az irodalom szereplő alakjait, ha odakünn egyszerű a derűs ég beborul és a lenge ruhák veszedelme kísért és bármilyen édesszavu asszony Szabóné-Nogáll Janka, az ő érdekes novellájának hősei nem köthetik le a jelenlevő hölgyek teljes érdeklődését, ha némelyeknek az otthonhagyott parapléi miatt kell aggódniok. De ma derűs marad az ég és derűsek voltak az arczok. A bóbítás kalapok tarka díszefénylött a beszűrődő napsugárban, patüm-illat terjedt szét az ósdi teremben és a bájos asszonynép élénk diskurzusában egy-egy pillanatra elfelejtette az ember, hogy a tudományok komoly csarnokában van.

A Petőfi-társaságnak volt ülése. Érdekes témák és érdekes emberek szerepeltek a műsoron. Kenedi Géza, a modern moralista, aki egy kissé kemény igazságait mindig találóan és elmésen teszi szalonképesé, aztán két új poéta, akik azon a réven tettek szert verdégjogra, hogy megfelezhették a társaságnak egy pályadíjat, no meg — a kit piéce de resistance-nak hagytak — a mi irodalmunk kedves asszonyrealistája, Szabóné.

Bartók Lajos egynegyvedtizenegykor beléült az elnöki székbe és csöngetett. Elnémult a leányok csicsorgése. A bejelentéseken hamar elkiklott az alelnök és Kenedi Géza megkezdte a felolvasást.

Bátorság mindenestre kell hozzá, hogy az ember olyan kényes témát bolygasson meg, mint a nyegleség. Pláne, ha fölolvass és mindent a jelenlevők szemébe kell mondania. Egy kis erkölcsi predikáció volt az egész arról, hogy milyen furesa nálunk a hölgyek kávéházbajjárása, meg hogy micsoda ügyetlenségeket követ el igen sűrűn a mindkét nembeli művelt közönség. Meg arról, hogy a nyegleség divattá lett, a művészet, az

jában ama távoli vidékekre, a melyek egy csöppet sem hasonlítanak a föld országai hogy, mezőikhez vagy erdőikhez.

A Szaturnusz a tündérművilág. Hatalmas fényvív vonul végig az égen, nyolez holdjának halvány fénye változatosságával kísérteties benyomást tehet a szemlélőre. A nap ottan csak picziny, de fényes tüzes tányér, a mely rendkívül gyorsan futja be zályáját az égen, mert a nappal a Szaturnuszon csak öt óra hosszúság tart.

Milyen élő lények bámulhatják a szaturnuszbeli természet szépségét? Talán semmit sem láthatnak az egészéből, mert örökös felhőréteg borítja ezt a világot és valószínű, hogy a pusztító orkán- és a ciklónviharok napirenden vannak.

A csillagászok bizonyára csak nagy ritkán láthatják a felhőrétegeken keresztül a Szaturnusz igazi felületét. Valószínű, hogy ha odáig tudnánk utazni, nem is találánk szilárd talajt a lábunk alatt, — mert a bolygó sűrűsége kisebb a víz sűrűségénél.

A Szaturnusz igen könnyű és finom agyagból áll. Lehet, hogy a felületét nem borítja ocean, hanem óriási vízgőzburok veszi körül, melyekben a forró légáramlatok csak úgy kergetik egymást. A Szaturnusz benseje még bizonyára

cseppfolyós és sokkal tüzesebb, mint a föld. Erre még több bizonyítékunk is van. Néhány megfigyelő ugyanis arra a meglepő fölfedezésre jutott, hogy a Szaturnusz korongja nem mindig kerek, hanem egy kidudorodás következtében majdnem szögletesé válik.

Ezt bizonyára valami vulkánikus erupció okozza. A Szaturnuszon igen könnyen lehetnek olyan kitörések, a melyek az izzó látatómegeket nyolezszáz, sőt ezer kilométernyi magasba röpitik. Egy ilyen heves kitörést meg kell látnunk a földön is, jóllehet ez majd ezerháromszáz kilométernyi távolban kering.

Mások ezt a tűneményt fellegek összetornyosulásával magyarázzák, a mi nem igen valószínű. A heves szelek csakhamar szétbontanák a keletkező felleg gomolyt.

De ettől eltekintve is, a Szaturnusz világa nem igen kellemes tartózkodó hely volna olyan élő lények számára, mint a milyenek a földön vannak.

Már említettem, hogy a nap tányérja sokkal kisebbnek látszik ottan, pontosabban beszélve a nap a földnek kilenczvenszer annyi fényt és meleget ad, mint a Szaturnusz. Ehhez még az is járul, hogy télen — természetesen a Szaturnusz telén, mely majd harmincz-

szorta a mienknél — azok az annyira megesodált gyűrűk majd nyolez eszten-deig eltakarják a napot és ez által akkora vidékek, a mik sokkal nagyobbak a föld egész felületével, sötét éjszaka merülnek, a miből sokáig nincs megváltás.

Ellenben nyáron, a mikor a napsugarak szemközt érintik a gyűrűket, ezek remek látványt nyújthatnak a Szaturnusz égen. Kétségkívül azonban ez nagyon ritka látványosság, mert az ég, mint már mondtam, csaknem örökösön borult. A gyűrűk hatalmas szivárványalaku fényvet alkotnak az égen, a mely nappal tejszínű, este pedig aranyfényű. Hogy mi a lényegök, arról sokáig vitatkoztak a föld tudósai, de csak manapság vagyunk teljesen tisztában ezzel a kérdéssel.

A matematikai elmélet és bizonyos spektroszkópiái megfigyelések, a miknek részletezése itt fölösleges volna, azt bizonyítják, hogy a Szaturnusz gyűrűi apró meteorok halmazából állanak, a melyek oly roppant sebességgel keringenek a bolygó körül, hogy mi a messzelátóban folytatólagos gyűrűket látunk. Kétségtelen, hogy a nagy bolygó hatalmas vonzó ereje lassankint felbontja a gyűrűket és magához rántja az egyes

irodalom, az élet csupa megtévedés már. Valóságos természet-káromlás. Mindennek ellenszere — amint azt a fölolvasó ügyesen kifejtette — a sportok szeretete. Az erők helyes gyakorlása erkölcsös és helyes irányba tereli az embert. A nőt bájosabbá teszi a sport, mozgását rithmikusabbá és ezek becsesebbek minden „műkedvesség-nél.” Beszélte aztán még hosszasan a sportról, szinte meglepő rajongással. A hölgyek tapssal jutalmazták érte.

Bartók Lajos a Vigyázó-pályázat két nyertesének a költeményét olvasta föl. Lampérth Géza verse, a „Dal az éjéről”, csupa sejtelemmel és természetimádással tel hangulat. Sajó Sándoré meg, az „Apró sirhalmok, egy borongós, hazafias érzésekkel teli poéma.

Egy kis mozgás támadt aztán. Balról ült Szabóné-Nogáll Janka, a kinek az alelnök ünnepélyes mosolylyal mutatta, hogy szabad a fölolvasó asztal, ő van soron. Még nagyobb lett a figyelem. Egy vidám történetet csevegett el az írónő. Mátyás gazda históriáját, aki a felesége halála után egyre azt az asszonyt keresi, aki az elsőt a legszebben, a legpanaszosabban tudja elcsírni. És ez lesz a második felesége.

Sokáig tartó tapssal köszönte meg a közönség a kedves novellát. S mialatt a Petőfik zárt ülésre készültek, a hölgy-sereg lezönlött az Akadémia tágas lépcsőjén, ahol még szebben festett a májusi napnak ez az elragadó képe . . .

Polgári fakompetencia.

— A jog- és pénzügyi bizottság ülése, —
— május 16.

Régi időkre visszavezethő szokáson alapuló ügy felett tartott tegnap ülést, a jog- és pénzügyi bizottság Vecsey Imre tanácsos, tb. főjegyző elnökelete alatt. Az került ugyanis megvitatásra, hogy Debreczen város polgárainak előbb adóalapon, majd ház után járuló fakompetenciájára megadassék-e továbbra is, vagy sem és hogy erre nézve van-e valami oly jogi alap, mely annak megadását, vagy megtagadását érintené!!

A városi tanács e kérdést véleményezés végett kiadta a városi főügyésznek ki véleményes javaslatát azután a jog- és pénzügyi bizottság elé terjesztette be.

meteorokat. Idővel mind a Szaturnusz felületére hullanak majd és azok a retek fényben uszó gyűrűk, a mikben most gyönyörködünk, nem lesznek többé. Azután a Szaturnusz kérge is megszilárdul és alkalmas lesz majd az élet befogadására. A föld ekkorra már kihült és holdvilág lesz.

Az emberiség nagy szellemei közül a történeti idők folyamán sokan foglalkoztak azzal a kérdéssel, hogy lehetséges-e a földön kívüli élet. Igaz, hogy csillagászati ismeretek nélkül az, amit állítottak, mind csak álmodozás volt, fantáziájuk naiv, de dédelgetett gyermeke. A Szaturnuszt szépsége kiváltképpen alkalmassá tette az ilyen révedezésre. Az öreg Kircher Atanáz, aki 1656-ban könyvet írt egy extázisban történt égi utazásáról, a földön kívül sehol sem akad életnek nyomára. A Szaturnusz ő szerinte fagyos, szomorú világ, ahol az embert már az első órában megölné az unalom, ha ugyan egyáltalában elbírná az ottani természet sajátosságait. Fontenellenek, a szellemes causeur-nek sincsen jobb véleménye a Szaturnuszról. Lakói — ugymond — bizony nagyon nyomorult emberek lehetnek. A nap ottan nem nagyobb egy csillagnál s ha egy ilyen szaturnuszbeli elvinnének a Lappföldre vagy Grönlandba, szóval legbidegebb vidékeinkre, nehéz verejtékesep-

A főügyész e véleményében kifejti, hogy a fakompetencia adására vonatkozólag semmiféle jogi alap nincsen s ez csupán csak szokáson alapul annak megadása, megtagadása egyedül a városi közgyűlés hatáskörébe tartozik. Nézete különben az, hogy miután a katonatartás terheit még mindig a háztulajdonosok viselik, a polgári failletmény mindaddig fenntartassék, míg a katonatartás másképen szabályozva nem lesz.

Márk Endre mielőtt a főügyészi jelentéshez hozzászólana, kérde a főügyészt, hogy mondja meg, mikor kapott fajzást akár adóalapon, akár másféle alapon Debreczen, mert volt idő, mikor a fakompetenciát adóalapon adták. Kérde továbbá, hogy mikor volt az, mikor ezt a fakompetenciát a hatóság szüntette meg?

A főügyész megjegyzi e kérdésre, hogy ezt pontosan kimutatni nem lehet, de az, hogy a fakompetenciát a hatóság szüntette meg, az 50-es években történt, mikor a királyi helytartótanács küldött rendeletet erre nézve. Felolvas erre nézve rendeletet 1849-ből és 1853-ból.

Márk Endre megjegyzi, hogy a főügyészi jelentés egyik kifejezése ellentmond a másoknak, mert szerinte jogi alap nincsen, csupán szokáson alapul. Ő a szokás jogi alapon is jogosultnak tartja a fakompetencia kiszolgáltatásának továbbra való követelését, mert hiszen a szokás jog alapján perelni is lehet. A főügyészi jelentésben nincsen jogi alapon kimutatva, hogy tényleg a katonatartásért kapta volna a polgárság a fakompetenciát s miután az 50-es évek óta soha meg nem vonatott a polgárságtól a fajzasi jog és az sem tűnik ki, hogy azóta más kules szerint adták volna a failletményt, mint most, már e régi szokás alapján is megilleti a polgárságot e fakompetencia és ezt a jövőre nézve is megadandónak tartja, mert az oly szokásjogon alapul, hogy felette a közgyűlés nem is határozhat. Sőt maga részéről azt sem tartja jogosnak, hogy a város önterelési érven kívül a fajzásra jogosultakon a más egyéb költséget is megvegyen.

Márk Endrének a dolgot sok oldalról megvilágító felszólalására Abrahám László főügyész megjegyzi, hogy jól tudja ő is a szokás jog kiható erejét, de itt nem szokás jogról, csupán szokásról lehet szó, mely változás alá volt vetve és így szokásjogot megállapítani nem lehet.

pek gyöngyöznének homlokukon. A vizet egyáltalában nem ismerik, hanem csak a jeget és még a borszesz is oly kemény lehet ott, mint nálunk a gyémánt. Flegmatikusabb szépség mint a szaturnuszlakók, el sem képzelhető. Nem tudják, mi az a nevetés és egy Cato az ő szemükben bizony csevegő és bolondos egy uri ember volna.

Még sok ilyen elbeszélést idézhetnénk régi, elkopott és a feledés homályába merült, de valamikor hírneves regényekből, tudós értekezésekből. Az emberek mindig különös érdeklődéssel kutatták, hogy vannak-e testvéreik a többi világokon. A logika hiányát sokszor pótolta a fantázia. Kant egy elméletet állított fel, hogy egy bolygó-világ annál tökéletesebb, minél távolabb van a naptól. Ezt az elméletet még manapság is sok csillagász fenn akarja tartani, noha meddő dolog a különböző világokat egy törvény alá foglalni. Mint láttuk, a Szaturnusz, mely e szerint a bolygók ideálja volna, valószínűleg még nem hült ki annyira, hogy életet befogadhasson, hogy magas és fejlett kulturának váljék színhelyévé. Erre csak akkor lesz majd képes, ha a féktelen elemek harcza, felületén már lecsendesült kissé.

Szabó József főszámvevő azt hiszi, hogy ez a kérdés ide financiaiális szempontból került. Nem ért egyet Márk Endre felszólalásával, mert Debreczen város közgyűlésének joga van intézkedni e kérdésben, mivel az erdő Debreczen város tulajdonát képezi. Más kérdés az aztán, hogy a fakompetencia megvonásával volna-e valami haszna a házipénztárnak. Most a polgárság kapja ölet a fának kilencz forintért, míg idegeneknek tizenkét forintért adják s így látszólag minden ölnél három forintot veszít a város. De ez a veszteség csak látszólagos, mert a városnak mindig eladatlanul marad négy-ötezer öl fája s az a 15.000 forint különbözet soha nem folyik be és így a fakompetencia megvonásával a házipénztár javára semmi előnyt nem lát.

Komlóssy Dezső szintén a főügyész véleményét helyesli. A főszámvevő felszólalására megjegyzi, hogy épen a főszámvevő volt az, ki már több ízben sürgette a fakompetencia megvonását. Javasolja, hogy maradjon függőben az ügy egy időre, hogy főügyésznek alkalma legyen kimutatni, hogy a fakompetenciát csakugyan katonatartásért adták a polgárságnak.

Főügyész a főszámvevő azon aggodalmától, hogy a fa el nem kél, nem tart, mert ha az eladás kezdetét veszi, el fog az fogyni, s megveszik ölet 11 frt 50 krajczárért. Ő különben a kérdést illetőleg határozott állást nem foglal. A közgyűlés tetszésétől függ, hogy megvonja, vagy adja tovább a fakompetenciát.

Főszámvevő a kérdést bolygatni nem tartja célszerűnek s jobbnak látná ha e helyett a Hortobágy jövedelmezőbbé tételén gondolkoznék a bizottság.

Márk Endre szerint ha a községi pótadó, miként a főszámvevő állítja, fedezi a kaszárnya építés költségeit, határozati alapon a katonatartás nem szerepelhet a fakompetenciára nézve. Ő a polgárság ezen jogát továbbra is fentartani óhajtja minden szolgálmány ellenére is, épen azért határozni kell a bizottságnak, hogy adja-e a fakompetenciát továbbra is, vagy nem?

A főügyész megjegyzi, hogy jelentésben csupán azt akarta körvonalozni, hogy a megadás, vagy megvonás joga tisztán a városi közgyűlést illeti ő sem tartja a kérdést oly nagyon fontosnak. A katonatartást a pótadóval összehozni nem időszerű. Ez idő szerint ő egyéb intézkedést nem lát szükségesnek, maradjon meg további intézkedésig a fakompetencia kiutalványozása és ilyen irányu javaslatot indítványoz terjeszteni a közgyűlés elé.

Kernhoffer József szintén nem látja célszerűnek bolygatni ez ügyet. Ő az intézkedés jogát teljesen a városi közgyűlésre bízna.

Elnök megjegyzi, hogy most csupán arról van szó, hogy a fakompetencia megadandó-e továbbra is, vagy sem? A kérdésre nézve óhajtana, ha kimutatnák, hogy van-e a polgárságnak s mily alapos joga a fakompetenciához?!

Márk Endre nem akarja a bujkálást ez ügyben. Ő is eldönteni óhajtja, hogy van-e hát joga a polgárságnak a failletményhez, vagy nincsen? A főszámvevő sem akarja, hogy kenyértörésre kerüljön a dolog, míg fontosabb dolgok elő nem kerülnek.

A vita kimerítettén, elnök szavazásra bocsátja a főügyész véleményét, Márk Endre és Kernhoffer József különindítványait.

A bizottság tagjainak többsége felállással a főügyészi vélemény szerint foglalt állást, mely szerint további intézkedésig a fakompetencia továbbra is adassék meg a polgárság részére.

Azután még pár indítvány került elő, mely után az elnök az ülést feloszlatta.

Az aradi beszámoló.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, május 15.

A mai nap politikai szenzációja Aradon játszódtott le. Az egész országban élénk figyelemmel várták az aktuális politika iránt érdeklődők a mai napot, melyen Hieronymi Károly Arad város illusztris képviselője, véleményt nyilvánít választói előtt az utóbbi hónapok alatt jelentékenyen átalakult helyzetről.

Egy éve annak, hogy a „Fehér Kerest” nagytermében utoljára hallottuk Hieronymit. Azóta nagy vihar szállt végig e hazán. Barátokat ellenségekké tett a politika duló fergetege és ment ki erre, ki arra, hogy keresse a kibontakozást a legjobb meggyőződése szerint. Félreértések támadtak innen, félreértések amodaát és már-már úgy tetszett, mintha nálunk is meghonosodtak volna a Lajthán tuli zavarok s gyűlölkövévé vált volna magyar a magyarnak.

De a gondviselés velünk volt. A miniszterelnök egy sikereken rendkívül gazdag mult után átadta a kormány vezetését az irányadó államférfiak egyik legkiválóbbjának.

Es hónapokig tartó elkeseredett harc után újra ránk hajnalodott a munka korszaka. A pártok között teljesen s elöreláthatólag hosszú időre helyreállt a béke és bekövetkezett az, hogy a szabadelvűpárt a volt nemzeti párt tagjai által megerősödvé, hatalmasabbá lett, mint valaha.

Az új éra eddig egyedüli, de marandandó alkotásának, a kuriai bíraskodásnak méltatásával kezdte mai beszámolóját Hieronymi. A választások tisztaságáról szolt és szavai azt a meggyőződést keltezték, hogy alaptalan az aggodalom, mintha a kuriai bíraskodás bevinné a pártoskodást a legfelsőbb birói testületbe, mert éppen a birói függetlenség a legbiztosabb támasz arra nézve, hogy egy-egy elkövetett választási visszaélés a pártzenvedélytől menten vétetik vizsgálat alá.

Allamférfiai széles látókörével tárgyalta ezután az Ausztriával való gazdasági megegyezés kérdését és azon reményének adott kifejezést, hogy Széll Kálmán közmondásossá vált politikai tapintatának sikerül meggyőzni az osztrák kormányt a magyar álláspont helyes voltáról.

A több mint egy órán át tartó beszéd állandóan lekötve tartotta a nagyszámu és előkelő hallgatóság figyelmét s hosszú, szünni nem akaró lelkes taps éljenzés tört ki, mikor a nagyszabásu beszámoló végszavai elhangzottak.

Legujabb.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

A képviselőház ülése.

Budapest, május 16. (Érk. d. u. 2 ó.) A képviselőház ma rövid ülést tartott. Az ülésen felolvasták a legfelsőbb királyi kéziratot, mely a második ülészakot berekeszti s az új ülészakot holnapra egybe hívja. Perczel Dezső házelnök megköszönte a Ház támogatását, mire az ülés véget ért.

A főrendiház ülése.

Budapest, május 16. (Érk. d. u. 2 ó.) A főrendiház feltizenkét órakor tartott ülést. Az ülésen Károlyi Tibor gróf elnökölt. Elnök megható szavakban elparentálta Liphay Béla bárót, mely után a királyi kézirat felolvasása következett és

az ülés véget ért. A főrendek a kézirat felolvasását állva hallgatták.

Sarcey meghalt.

Budapest, május 16. (Érk. d. u. 2 ó.) Párisból jelentik, hogy Sarcey Ferencz, a világhírű szinikritikus és író meghalt.

Dreyfus-ügy.

Budapest, május 16. (Érk. d. u. 2 ó.) Párisból jelentik, hogy a „Figaró” szerint Picquart vizsgálatot fog kérni ama hamításra nézve, melyet a Petit bleu végeztek, mikor ő már nem volt a hadügyminiszteriumban.

Stefánia főhercegnő Budapesten.

Budapest, május 16. (Érk. d. u. 2 ó.) Stefánia özvegy trónörökösne Lajos Viktor főherceggel ma este hét órakor Budapestre érkezik. A főhercegnő a várpalotába száll, a főherceg Lobkovitz hadtestparancsnok vendége.

Csapatszemle.

Budapest, május 16. (Érk. d. u. 3 ó.) A király ma délelőtt csapatszemlét tartott hatvannyolcadik gy. e. s a harmadik bosnyák ezred felett. Szemle után a várba hajtatott. Holnap délután Bruckba utazik.

A bajor regens herceg Bécsben.

Budapest, május 16. (Érk. d. u. 2 ó.) Bécsből jelentik, hogy Louitpold bajor regens herceg odaérkezett.

A bécsi botrányok.

Budapest, május 16. (Érk. d. u. 2 ó.) Bécsből jelentik: Heiterer közig. író, fő-törvényszéki biró, kit Lueger és Scheicher antiszemita képviselő az alsó-ausztriai tartománygyűlésen súlyosan megsértettek, — mindkettőt provokálta. Lueger és Scheicher visszautasították a kihívást, mire Heiterer Gudenus báró tartományi marsallt provokálta, kinek mint elnöknek. Lueger és társát rendre kellett volna utasítani. Az affér ma elintézést nyert olyformán, hogy Gudenus utólag érellyesen rendreutasította Lueger és társát.

A szerb egyházi zsinat.

Budapest, május 16. (Érk. d. u. 3 ó.) Karlóczáról jelentik: a szerb zsinat megtartotta a második ülését. A tegnapi ülésből elküldött idézésre Zmejanovics püspök azt válaszolta, hogy enged az idézésnek, megjelenik, de ma este előtt nem érkezhetik meg Karlóczára.

NAPI HIREK.

— Pap szentelés. A f. hó 24-én megtartandó lelkész avatásra 70 lelkész jelentkezett az ev. ref. püspöki hivatalban. Az ünnepély szónoka Csánky Beniamin t. füredi ev. ref. lelkész, főiskolánk volt kitűnő növendéke, Csánky Viktor kir. tanfelügyelő unokaöccse lesz.

— A jog és pénzügyi bizottság tegnap d. u. ülést tartott Vecsey Imre tanácsnok elnöklése mellett. A tanácskozás legfontosabb részéről lapunk más helyén számolunk be. E helyen csupán azt említjük meg, hogy a tornaegylet vagyoni ügyeinek rendezését illetőleg a bizottság is magáévá tette a vegyes bizottság javaslatát, amelyet lapunk vasárnapi számában ismertettünk. A napdíjasok drágasági pótlékának meghosszabbítását a bizottság többsége nem pártolja, — ellenben a hajduk törzs fizetését évi 240 frtról 250 frtra véleményezi fölemeltetni már f. évi jul. 1-től kezdve.

— Husz éves találkozó. Erdekes husz éves találkozót kezdeményezett a debreczeni társadalom több előkelő állást elfoglaló tagja, kik ezelőtt két évtizeddel, az 1878/79. iskolai év végén az iglói ág. ev. főgimnáziumban tettek érettségi vizsgálatot. A sors alakulása itt Debreczenbe hozta össze az egykori jó barátokat, kik újra találkozva, hűen ápolják maguk közt a kedves mult hagyományait s most felhívást intéztek összes volt s még életben levő osztálytársaikhoz, hogy folyó évi július 9 én gyűljenek össze a feledhetetlen emlékü kedves szepességi városkában s szeretett volt tanáraik, a jelenleg működő tanárok s ha lehet, Igló város társadalmával együtt ünnepeljék meg a nehéz, de szép nap s a boldog diákelet 20 éves fordulóját. A kezdeményezők: dr. Bartha Béla jogakadémiai dékán, Roncsik Lajos városi tanácsos, dr. Fráter Imre m. kir. honvédezdorvos, dr. Szentpály Béni kerületi orvos, ki mint ifjabb tanultárs csatlakozott a mozgalomhoz és Bakó Gábor posta-távirda-főtiszt. Mikor a most találkozni készülők a VIII. osztályt járták az iglói főgimnáziumban, akkor élte ez látogatottság tekintetében virágkorát, mert növendékeinek s zama a félezret jóval meghaladta. A nyolczadik osztálynak 54 növendéke volt s ezek közül 9 tiszta jeles. Azóta elhunyt 6 tanultárs, alispán lett 1, jogtanár 1, polgármester 1, vármegyei főjegyző 1, kir. közjegyző 1, városi tanácsos 1, festőművész 1, rendőrkapitány a fővárosban 1, katona 2, ipar- és kereskedelmi kamarai titkár 1, orvos 4, biró 1, ev. ref. lelkész 4, ág. ev. lelkész 2, r. kath. és gör. kath. lelkész 4, földbirtokos 3, gyógyszerész 1, ügyvéd 1, postahivatalnok 3, középiskolai tanár 1, földművesiskola-igazgató 1, más hivatalnok 1, egy Amerikába vándorolt, gazdatiszt 2, vásárcsarnoki felügyelő 1, adótiszt 2, községi jegyző 1, ismeretlen sorsu 2. Rövid idő alatt huszan jelentkeztek a találkozóra s hisszük, hogy még többen fognak jelentkezni.

— Az ev. ref. nagytemplom fűtése.

Kugler Mihály magyar államvasuti felügyelő, ki korszakot alkotó találmányával már jó nevet szerzett a tudományos világban, ki városunkban több éveken át lakott és társadalmunk egyik előkelő és tevékeny tagja volt a mult héten városunkban időzött családja látogatása céljából. Ez alkalommal Kiss Áron ev. ref. lelkészkar értekezlete nevében szép hangu levélben kérték fel a derek feitalálót miszerint a reformátusok nagytemplomának fűtése tárgyában lenne szives terv és költségvetést kidolgozni, — mire a kedvező választ olymódon tették meg, hogy e munkálatért a tervező ur az egyháznak semmi díjjat számít fel.

— Névmagyarosítás. Kohn Géza fa-kereskedő debreczeni lakos nevét belügyminiszteri engedéllyel Kovácsra változtatta.

— A képviselő választókat összeiró küldöttség ma kezdte meg működését.

— V. O. H. Sz. A vidéki hírlapírók országos szövetsége, amint már megirtuk, május 22 én pünkösd hétfőjén tartja meg Fiumében évi rendes közgyűlését. A közgyűlés iránt általánosan nagy az érdeklődés és a fiumei rendező bizottság a legnagyobb buzgósággal készül a már is nagy számmal jelentkező vendégek elfogadására. Az elszállásolást a bejelentések alapján eszközli a rendező bizottság, azért a Szövetség elnöksége ez uton kéri föl a még nem nyilatkozott tagokat, hogy esetleges részvételüket mielőbb jelentsék be, hogy a bizottság az elszállásolást pontosan eszközölhesse. A gyűlésen való részvételüket a mai napig a következő szövetségi rendes tagok jelentették be: Szegedről: Kulinyi Zsigmond, Palócz László, Tömörkény István, Kisteleki Ede, Liptai Károly, Reiniger Jakab, Rostkowiez Artur,

Nagyváradról: Fehér Dezső, Szathmáry Zoltán, Sas Ede, Marton Manó, Vidovits Gyula, Kerényi Miklós. Debreczenből: Koncz Ákos, Ujlaki Antal, Löw József, Péter Gábor, Kuthi Zsigmond. Győrből: Szávay Gyula, Rummy Sándor, Ujlaki Géza, Zoltán Vilmos, Melände Izidor. Temesvárról: Lendvai Miklós, Ostie Andor, Lerpnik Nándor. Kolozsvárról: Barabás Abel, Petrány József. Makóról: Csukás Mór, Tóth Imre. Pécsről: Lenkei Lajos, Feiler Mihály. Nagy Kikindáról: Geleji Frigyes, Weiner Simon. Orosházáról: Veres Lajos, Kiss Mór. Aradról: Edvi Illés László. Szombathelyről: Füredi Béla. Nagy-Becskerekéről: Mayer Rzsó. H. M. Vásárhelyről: Bibó Lajos. Siklósról: Rédei Károly. Szabadkáról: Milkó Izidor, dr. Kapuvárról: Dr. László Samu. N.-Sz.-Miklósról: Dr. Jeszenszky Géza. Miskolcra: Ruttkay Menyhért. T.-Gere neczéről: Berán Oszkár.

— **Pályázat hadapród iskolákba.** A városi tanácshoz megérkeztek egy a közshadseregbeli mint a hovársági hadapród iskoláknál betöltendő helyekre vonatkozó pályázati hirdetmények, a melyeket a tanács a középiskolák igazgatóságaihoz megküldött és a katonai ügyosztálynak is kiadott, hol a feltételek megtekinthetők. A közshadsereg hadapród iskoláiban vannak magyar állami és magán alapítványi helyek is, melyek elnyeréséért a pályázati kérvények f. évi június hó 15-ig adandók be a honvédelmi miniszterhez, míg egyéb helyekre a kérvények a legközelebbi hadapród iskola parancsnokságához legkésőbb augusztus hó 15-ig nyújtandók be. A honvéd hadapród iskoláknál egy Debreczen városi alapítványi hely is betöltésre vár, melynek elnyeréséért a folyamodvány a városi tanácshoz július hó 15-ig terjesztendő be, mert a betöltés a július hó végén tartandó városi közgyűlésén történik.

— **A debreczeni kerületi betegsegélyző pénztár** vasárnap délelőtt tartotta Berger Jenő elnöke mellett évi rendes közgyűlést, melyen a közgyűlési kiküldöttek szép számmal jelentek meg. Grünvald József titkár előterjeszté az 1898. évi zárszámadásokat, a felügyelő bizottság és az igazgatóság jelentését, melyek alapján az igazgatóságnak, a felügyelő bizottságnak s a tisztikarnak a felmentvény megadatott. — Ezek után az igazgatóságba lemondott és kisorsolt tagok helyére beválasztottak a munkaadók részéről: Berger Jenő építész, Julov Lajos vasöntőde tulajdonos és Károlyi Sándor építő mester, a munkások részéről: a kisorsoltak újból, s az önállóvá lett munkások helyére Szabó József kőműves és Vértessi Gyula lakatos. A felügyelő bizottság tagjai lettek: Stern József kefégyáros, Czabán Dániel pék, a munkások részéről: Rollig Eduárd, Sándor Armin, Szentpéteri Gábor, Pető József. Választott bírósági tagok: Nagy Sándor asztalos mester, Bartha Gábor burkoló mester, a munkások részéről: Bajdor Károly, Balogh József, Tóth József, Mosolygó Sándor. Ezzel a gyűlés déli 12 órakor véget ért.

— **Felhívás a gazdaközönséghez.** A nagyméltóságú földmívelésügyi m. kir. miniszter ur f. 1899. év április hó 14-én 25,752/IV—1. szám alatti rendeletével értesítette a debreczeni gazdasági egyesületet, hogy azon gazdasági egyesület, amely a szegedi mezőgazdasági kiállítás idejében (f. évi szeptember hó) a mezőhegyesi ménesbirtokra tanulmányi kirándulást tesz, a kirándulás szervezésével megbízott gazdasági egyesület kérelmére meg fogja engedni azt is, hogy a szegedi országos mezőgazdasági kiállítás meglátogatását felvegyék programjukba s ezen kirándulásból folyó vasuti költségeket szintén meg fogja ériteni. Ezen rendelet alapján a debre-

zeni gazdasági egyesület felhívja a gazdaközönséget, hogy akik ezen mezőhegyesi ménesbirtok és a szegedi országos mezőgazdasági kiállítás megtekintése végett f. év. szeptember 3-10 napjain rendezendő kirándulásban részt venni óhajtanak, ez iránt f. év június hó 30-ik napjáig az egyesület titkári hivatalában Rácz Lajos ügyvezető titkárnál (Városház I. ső emelet) jelentkezzenek. Értesítetik a gazdaközönséget, hogy a Szegedre és Mezőhegyesre való oda és vissza-utazás díj nélkül történik, valamint Mezőhegyesen étellemezést és éjjeli szállást is díjtalanul kapnak a kirándulók.

— **Meghívó.** A debreczeni jótékony nőegylet által létesített nőipariskola saját alapja javára. 1899. év május hó 27-én, a nagyerdei „Dobos” Pavillonban, tombolával egybekötött nyári táncmulatságot rendez. A tombola este fél 8 órakor kezdődik. Belépő díj egy darab tombolajegygyel együtt személyenként 1 forint. Tombolajegy ára külön 20 krajczár. A nyeremény-tárgyak a nőipariskola növényekéi által készített kézimunkák lesznek.

— **Csak magyarul!** Helyes határozatot hozott legutóbbi ülésén Csanádvármegye közigazgatási bizottsága. Meskó Sándor alispán előterjesztést tett, hogy mivel a németnyelvű katonai levelezések által a közigazgatás menetében nehézségek és akadályok észleltetnek, irjon fel a közigazgatási bizottság az illetékes miniszterhez, hogy a katonai hatóságok a magyarországi hatóságokkal lehetőleg magyar levelezést folytassanak. Az indítványt egyhangulag elfogadták.

— **Ingyen utazás — vadállatokkal.** Egy vidám akta jött a postán az aradi rendőrséghez Erdélyből. Onnét, Balázsfalváról keresik a Koczka Antal-féle állatseregletet, mely jelenleg városunkban a Széchenyi-utca végén mutogatja vadállatait, a végből, hogy a rendőrség hajtson be a tulajdonoson 6 frt vasuti utazási költséget, mert a manazseria állatkisérő legényei — Balázsfalváról Szebenbe utaztukban nem fizettek a vasuton. Egyszerűen felrakodtak és letelepedve az oroszlanok, tigrisek, hiénák és a többi utasok társaságában, megtagadták a fizetséget. Két nagy waggonban voltak heten és a többi vadak is azzal indokolták a személyjegy váltásnak a megtagadását, mert ők a menaszériához tartoznak és miután az állatokért megfizettek, ők pedig hozzátartoznak, külön szállítási díjat nem fizetnek. Nem lehetetlen — bár ez ninesen följegyezve az aktában, hogy a kalauz meg se kísérelte bemelegkedni az illusztris utas társaságba az utazási díjak behajtása végett, mert az oroszlanok és tigrisek is határozott állást foglaltak az utas társak mellett és állandó mérges üvöltéssel tartották távol a vasuti alkalmazottakat a kupéiktól. Szerencsésen meg is érkeztek Szebenbe és most utólagosan keresik a tulajdonost, hogy az államvasut részére behajtsák tőle a vadakat kíséző férfiak után eső díjakat.

— **A ki megméri a világot.** Egy szegényesen öltözött fiatalember tegnap városunkban azzal foglalkozott, hogy megméri a földgolyóbist, továbbá azon távolságot, mely a föld és az ég között van. Minekutána pedig ezekről biztos méreteket csinál, az égboltozat is mértek alá veszi és így tovább magyarázta a dolgot a jó magyaroknak, a kit ezen tudományos előadást hallgatták. A beteg agyu szegény legénynek voltak igen komoly hívói, a kiknek aztán azt is értésére adta, hogy ő ifju Farkas János, bár iskolát igen csekélységet végzett, hivatali állásba valónak tartja magát, minél fogva öneki nem kell a mestersége (a mint mondják, pallér volt), hanem hivatalt keres, a milyen a fehérkezű uraknak van.

Ami pedig a földteke és az ég megmérését illeti, erre is csak ő van rendelkezve a világon, mert neki olyan „bűvös ezollstokja” van, hogy ezzel a mérés lehetséges. És kivéve a zsebéből egy használt, kopott métermérőt, elkezdte komolyan mérni a világot. El is jutott 13 méterig, ekkor megállott és vizsgálta az eget, miközben hivatalért esdekelt az Istenhez . . . Eközben megérkeztek a rendőrök és a szegény, háborodott fejű ifj. Farkas Jánost beinvitálták a rendőrségre:

— Ott osztogatják a hivatalt, magyarázta neki az egyik rendőr, a mire szót fogadott és besétált a rendőrlaktanyára.

Ott aztán, hogy ne türelmetlenkedjék, míg a kórházba szállításra kerül a sor, tintát, tollat és papírot adtak neki, hogy írja meg a folyamodványát a hivatalért. Meg is írta és igen szép, akkurátus betűket pingált le egymás mellé, irván a következő instanciát:

„Tekintetes Uram! Miután Önnél már voltam hivatalnok, de betegségem miatt, mialatt Dorosmárról Önnél már elfoglaltam, de most, miután teljesen irásomról látszik is, hivatalnok szeretnék, hivatalnok lenni.

És ha Önnél lesz ott egy irnoki állás és molan irnoki állás, hogy millen legyek, azt ollan legyen, írja azt nekem írja le, hogy írja, legyek egy irnoki állnoki hivatalnok és hogy a hivatalnokban, a számokat a hivatalnokban, így írom: 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. mert a 13-ai nem használom, 26. 27. 28. 29. 40. 41. 48. 49. 59. 60. 70. 76. 78. 79. 95. 96. 97. 98. 99. 100. Kérésem megújtalatakra maradok tisztelve ifbjó Farkas János.”

Minekutána elkészült a folyamodványnyal — elvitték a kórház megfigyelő osztályába és itt adtak a szegénynek hivatalt.

x **Hivatali helyiségül,** esetleg ipari célokra rektárnak stb. igen alkalmas, nagy, egy emeletes ház a központban, akár egészben, akár két részre osztva, olcsó bérösszegért kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

x **Halmágyi Sámuel** legnagyobb női felöltő áruházában a tavaszi és a nyári idényre megérkeztek dusválasztékban a legszebb és legújabb *napernyők, övök, blouzok, costumök és nyakkendők.* Fel-tűnő olcsó árak.

SZÍNHÁZ.

* **Színészeink Nyiregyházán.** A debreczeni színtársulat szerencsés auspiciumok mellett kezdte meg Nyiregyházán működését. A Bessenyei-kár elnöke br. Feilitz Berthold főispán, a színészet pártolása érdekében lelkes felhívást bocsátott ki és ugyancsak tüzzel agítál a színészet mellett a helyi sajtó is. — Ugy látzzik, hogy *Komjáthy* az ő hagyományos szerencséje Nyiregyházán sem fogja cserben hagyni. A „Nyirvidék” a Gyurkovics-leányok előadásáról hoz entuziázmussal írott kritikát, Tegnap este a *Gésák* került színre, csütörtökön pedig *Thury* Zoltan hatalmas színműve: a *Katonák* fog színre kerülni. Az eddigi előadások telt ház mellett folytak.

* **Élelmes színigazgató.** Egy new-yorki színigazgató eredeti módját találta föl annak, hogy miként csináljon mindig telt házat színházában. Kihirdette, hogy a ki legtöbb földszinti jegyszelvényt tud az év végén felmutatni, annak szabad utazási és nyolcz napi teljes ellátást biztosít Londonban. Az új módszer kitünőnek bizonyult, mert azóta egy földszinti hely sem marad üresen az élelmes színigazgató színházában.

* **Sarcey haldoklik.** A színházi kritikuskok mestere, Sarcey Ferencz — haldoklik. Párisból telegrafálják, hogy napok előtt beteg lett s állapota válságosra fordul. Sarcey 1828-ban született Dourdanban. Pályáját mint néptanító kezdte. Chaumontban, Lesueveuben, Rodryban és Grenobleban tanított, később aztán lemondott erről a foglalkozásról, Párisba költözött, a hol teljesen az irodalomnak szentelte idejét. A „Figaro“, a „Revue Européenne“, az „Opinion Nationale“ s s 1867. óta a „Temps“ hasábjain láttak napvilágot színházi kritikái, a melyek híressé tették nevét. Kritikáin kívül egyéb irodalmi művei is föltűnést keltettek, így a Histoire du siege de Paris című könyve, mely a párisi ostromállapotot festi nagy művészettel. Az Odeon-színházban a kiasszikus színműveket magyarázta s előadásai nagy népszerűségre tettek szert. Sarcey még az utolsó napokban tevékeny irodalmi munkásságot fejtett ki.

Mese a végzetről.

Irta: Abigail.

Herendy Lajos nagy, majdnem herculesi teste szinte megremegett a dühtől. Két keze ökölbe szorult és úgy kiabálta rekedten, ziháló mellel: „Hazudsz!“

A leány, ki mellette ment, úgy nézett fel hozzá, mint valami sebzett erdei őz. Nem is sokat beszélt, csak összekulcsolta két kezét és úgy ismételte halkkal, szomorúan:

Higgy nekem! Esküszöm nem én voltam az, akit láttál!

Lajos felkaczagott. Olyan metsző és olyan rémes volt ez a hangos rut nevetés, hogy a járó-kelők az utcán megütődve fordultak meg és éppen olyan metsző és épp oly éles is volt a hang, melylyel Virág Ellának felelt.

— Ugyan kérlek, csak nem akarsz letagadni, a mit a két tulajdon szememmel láttam, nem akarsz letagadni, hogy te voltál az, a ki tegnap este tizkor egy részeges emberrel kaczagva, mint egy elveszett, karonfogva mentél, nem akarsz tagadni, hogy odahajolt hozzád, majd megcsókolt, de ha tagadod is — elég, ha én láttam.

Ella feljajdult. — Légy eszedem, könyörgött, hisz otthon ültem egész este. A férfi csak még dühösebb lett. — Ismerlek, szólt lihegve a haragtól, letagadod te még a csillagokat az Isten egéről is.

Hazug a lelked, hazug a tested, de velem nem fogsz többé komédiázni. Én megvetlek és többé nem ismerlek soha, érted soha!

Az utolsó szót már csak a kóbor szellő hozta Ellához, maga Lajos már távol volt.

Ott hagyta az utcán a leányt egyedül.

Ellában megbénult minden gondolat, eztán öntudatlan ösztöntől kergetve átsietett a másik oldalra. Oda simult a férfihez és úgy szólt esdve, kérve: „Lajos, Lajos, higgy nekem: ártatlan vagyok!“

Lajos ránézett. A mi állati kegyetlen brutalismus csak ebben a nyomorult emberi szervezetben van, mind ott volt abban a két szemgolyóban, mely végtelen gyűlölettel meredt arra a kérő, zokogó gyermekre és a hangban is ott volt mind az, mi bánatot, mi gyötrelmet hozhat, a mint mondá:

„Eredj te hitvány!“

A leány ment. Nem tudta ugyan, hogy hová, csak ment előre, mind előre. Nem látta az embereket, nem látott senkit, semmit.

Valami végtelen nehéz súly borult testére és szeméit, ezeket a ragyogó csillagokat, mintha sötét fátyol borította volna. Düledező, támolygó léptekkel bo-

torkált és nem értette, miért fut egyszerre össze ennyi nép, nem értette, mi okozza azt az iszonyu fájdalmat, mi ezer szurásként mardosta mellét és záródó pillákkal félig öntudatlanul hallotta, mint kiabálják körülte zagyva összevisszaságban:

Orvost, orvost, elgázoltak egy leányt. Szemei becsukódtak. Széles vérsáv jelölte az utat, a mit a kocsiig maga után hagyott.

Sok, sok vér, mely szép csendesen folyt, folyt mindaddig, míg magával vitte a leány ifju viruló életét.

*

Sötét este volt, mikor Herendy Lajos hazafelé ment valamely éjjeli kávéházból. Magas szép alakja mintha kicsinyt, nagyon kicsinyt meggörnyedt volna és mintha azon a gondtalan férfiarcon egy ismeretlen komor kéz néhány éles redőt vont volna.

Virág Ella különös borzasztó halála mintha sötét árnyát a férfi lelkére is vetette volna és mintha most is hallaná édes, lágy hangját, a mint esdekel: Lajos ártatlan vagyok!

Hiába üzte el ezt a kísértő, babonás képet. Hiába mondta magának, hogy ez a hazug leány halálát megérdemelte százszor, hiába hivta vissza hűtlen emlékezetébe azt a másik képet, azt, a mint látta öreg este egy idegen vén emberhez simulni kaczerán, hangos nevetéssel.

Hiába csak ott kísértett az a néhány szó és hiába bujt előle bárhová, hiába futott előle a kába mámor, a zakatoló lázas élet karjába.

It látta maga előtt Ellát nagy ijedt szemével. olyan ijedt és olyan rémült tekintete csak az ártatlanság vagy a feneketlen undok bűnök lehet.

S ott látta maga előtt a leányt, a mint felnézett. Ott néhány lépésnyire ment előtte az a leány, kinek sirjára titkon visz virágokat és kinek hűlt, édes tetemére az első fekete, nehéz hantot ő dobta evvel a két tulajdon kezével.

Herendy Lajos megállt. Főlegyenesedett egész nagyságában, levette kalapját, mélyen szivta be a hűs esti levegőt és úgy mondta lassan borzadva: megőrültem!

Pedig nem örült meg. A leány ott volt, ott előtte. Ez ő volt, az ő kecses járása, sajátos fejhordozása, az ő arczával úgy a mint élt, létezett testestől-lelkestől és a leány nem volt egyedül.

Férfival ment. De nem öreggel, hanem valami süldő, kamasz fickóval. Annak karjába kapaszkodott, hangos kacajjal, sértő nevetéssel.

Lajos szemei elé veres köd borult. Oda-rohant a leányhoz, lehajolt hozzá oly közel, hogy forró lehelete érinté annak arczát, hogy aztán eltántorodjék mint a kit Isten sujtó, büntető keze ér.

Igen, ez a leány úgy nézett ki, mint ama másik a föld alatt. Olyan volt az arca is, még az alakja is, minden, minden, csak valami hiányzott, egy semmiség: az üde himpor, a hamis ártatlanság, az Isten képmása. Ennyi, nem több, csak ennyi.

A férfi felemelte öklét, hogy összezuza ezt a nyomorult teremtet, de aztán lehanyatlott fölemelt keze, összetört egészen.

Egész tisztán tudott gondolkozni, pedig olyan furesa, különös érzés bántotta, mintha tüzes vasabroncs szorítaná körül halántékát és ez a karika mind összébb, összébb húzódik úgy, hogy végre megrepeszi koponyáját, ezt a bolond fejet, melyet oly botorul és ön-hittlen hordott egykor, olyan nagyon, nagyon magasan.

„Lajos ártatlan vagyok!“ zugott a fülében most is. Persze, hogy ártatlan volt. Ártat-

lan és tiszta, miként a mennybeli angyalok, de ő nem tiszta.

Hiszen látta őt két szemével, a mint megyen arczátlanul éjnek idején valami ripók férfival, látta ezzel az ő saját csaló bűnös két szemével.

És saját kába rémlátomásainak jobban hitt, mint ennek a tiszta, esdő szempárnak, jobban, mint annak a szüzi, drága leánynak. Megsértette, megbántotta, megölte.

Halál és kárhozatba kergette és azt hitte neki, nagy Isten, neki van igaza.

Hanem bűnhődik is végtelenül. Ez a karika a feje körül már egészen összeszorul.

Agya mindjárt szétfücscesen. De ezt nem várja be. Milyen egyszerű is ez az állati ösztön, szépen haza hozta lakásába és itt az íróasztal fölött van az örökké töltött kis revolver.

Ezüstös csöve csábosan int felé, oda szorítja szegény kinzott agyához és a mint megnyomja a ravaszt, boldog mosolylyal csak ennyit mond:

Édes követlek!

Szemei lezáródtak. Széles vérsáv jelölte a golyó utját. Sok, sok vér, mely szép csendesen folyt, folyt mindaddig míg magával vitte a férfi ifju viruló életét.

Irodalom és művészet.

* **A képes levelező-lap gyűjtőket bizonyára érdekelni fogja, hogy a Tatán megjelenő „Látóképes Levelező-Lapok“ 2-ik száma f. hó 15-én jelent meg oly gazdag, változatos és érdekes tartalommal, — a miylenhez hasonlót még sem a külföldi sem a belföldi e fajta szakiradalom nem produkált. A gyűjtők e lap csererovata által (egyszeri névbeiktatás 15 kr.) a világ minden tájáról szerezhetnek maguknak képes levelező lapokat, mely ujitást bizonyára örömmel veszik igénybe a legtöbben. — A lap előfizetési ára 1899. évre 75 kr. A május havi szám 15 kr. ellenében kapható. Előfizetéseket legcélszerűbben postautalványon a „Látóképes Levelező Lapok“ kiadóhivatalába Tata (Komárommegye) küldendők.**

* **A „Zenélő Magyarország“ zongora- és zenemű folyóirat ép most megjelent X-dik füzete tartalmazza a következő zenemű ujdonságokat: I. Gaál Ferencz rendkívül népszerű szép két dalát „Elragadta galambomat a Balaton“. II. „Siófokra megy a hajó“. III. Rubinstein A. hírneves „Románca“-át. IV. Zsadányi Ármánd „Klárinétos nótáját“ magánhegedűre. V. Decker K. „Emlékszel-e? Stü-tu? Román dalát magyar-német szöveggel. Ily rendkívül gazdag tartalommal jelenik meg a „Zenélő Magyarország“ minden egyes füzete, miért is minden zongorázó- és hegedűnek, ki a legjobb magyardal-műdal, couplésalon-tánczenét s hegedű ujdonságokat birni óhajtja, különösen figyelmebe ajánlhatók e zenemű folyóirat havonként kétszer megjelenő 10—10 oldal tartalmú füzetei. Egy negyed-évben 6 füzet 60 oldal tartalommal 1 frt előfizetésért kapható s előfizetések s egyéb hangjegyekre szóló megrendelések a „Zenélő Magyarország“ (Klöner Ede) zeneműkiadóhivatalába Budapest, VI. Csengery-utca 62/a intézendők, honnan árjegyzékek és az egyes évnegyedek tartalmát mutató jegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek.**

CSARNOK.

Az én Hamupipókém.

Irta: Munkácsy Kálmán.

— Ne rázd a fejedet Irmus baba, mégis csak a Hamupipókéről mesélek neked. Mert te nem ismered az ő történetét. Az én hamupipókém nem volt szegény

angyalok,
el, a mint
alami ripók
saló bünös

ak jobban
zempárnak,
leányinak.
gölte.
és azt hitte

nül. Ez a
sszeszorul.
n. De ezt
is ez az
akásába és
kké töltött

felé, oda
és a mint
lylyal csak

sáv jelölte
szép cse-
g magával

Értesítés.

őket bizo-
tán meg-
ok" 2-ik
y gazdag,
nal, — a
a külföldi
lom nem
eroverota
) a világ
maguknak
ást bizo-
a legfőbb
1899. évre
r. ellené-
élszerű-
es Leve-
(Komá-

ngora- és
ent X-dik
mű ujdón-
népszerű-
nbomat a
ajó". III.
-át. IV.
" magán-
kszel-e ?

t szöveg-
al jelenik
den egyes-
hegedüs-
couplé-
okat birni
mlhatók e
megjelenő
y negyed-
1 frt elő-
s egyéb
a „Zenélő
műkiadó-
tca 62/a
az egyes
ek ingyen

s baba,
élek ne-
stóriáját
szegény

leány, nem válogatott babot, lencsét nem volt gonosz mostohája, még csak irigy testvérei sem. Szép volt, gazdag volt, harmincz szobás kastélyban lakott, a szekrénye tele volt százszorszép brokát-ruhákkal, a fiókja sziporkázó briliánsokkal, csupa selyem volt még a pólyája is. És mégis szomorubb a történet, mint a milyen a te mesébeli Hamupipőkédé, a kinek iczi piczi lábacsájára végre is daliás szőke királyfi húzta fel az aranyvirágos papucsot . . .

Hallga, elkezdem a mesét! . . . Hol volt, hol nem volt . . .

... Egy kastélyban volt, vastag szemölcsös koczkakövekből épült, czifra tornyos vén kastélyban, a melynek tömör falaira párisi préselt tapéták borultak, ázsiai szőnyegbe süppedtek benne a cizdők, sima arczu esontalan lakájok hajlongtak a nyiló ajtók előtt. Halvány-sárga csöndes, langyos őrszi estén született az az utolsó gyermek! Őszülő és gyengülő patricius házaspár utolsó gyermeke.

Erős gyermek volt, erősebb vala mennyinél, a kik megelőzték. Amazok a friss tavaszi levegőn, a hideg patakvizen, a szabadmozgásban pirosra egészségesre edződtek, ennek a születésnapján izzóra hevítettek minden kályhát a kastélyban, vatával szegeztek körül minden ablakot.

— Utolsó gyermek, nehéz lesz felnevelni, mondták egymásnak a jó emberek. — Ővni fogjuk még a szelőtől is.

És örök, emésztő aggodás között óvták a szelőtől is, halálra ijedtek, ha egy kicsikét elsírta magát s kétségbeestek, a mikor a dada erősebben himbálta meg aranyfonásos bölesőjét. Az anya lezárta zongorája fedelét, a kulcsát is félretette: az apa meg összetörte ezüstkupakos drága pipáit s elajándékozta hét vármegyében híres fajkutyaít. Ne zavarja a kicsikét semmi!

A kipárnázott gyermekszobában egymást felváltva huszonnégy órát töltöttek naponkint. És felügyeltek még egymásra is nagy, irigy féltékenykedéssel. Ne érintse idegen kéz, ne lássa meg idegen tekintet a gyöngye kis Benjaminát! És világga kergették a vén, őszhaju dadát, aki két generáció óta ringatta térdén az Ederics gyerekeket, most egyszer egy darabka cukrot merészelt csempészni a Klára szájába.

Hogy mult az idő, csak egyre növekedtek az aggodalmak. Az erős gyermek gyöngült, hat hónapos korában alig volt nagyobb, mint hat hetes korában. Énni pedig alig adtak neki, hiszen elrontatná érzékeny gyomrocskáját s ha egy este kevesebbet gögicsélt, három orvossal kellett iratni a reczipéket. Homályos szobában tartották félesztendős koráig, hogy vizes kék két szeme meg ne fájduljon. Amikor végre kivitték a napsugárra, akkor aztán igazán vérbe futott a szeme a nagyfényességtől. S amikor először lefejtették az ablakokról a vattakoszorukat, az alsó friss, erős levegő bizony megperzselt a kis üvegházi palántát.

Kápolnát rendeztek be a kastélyban. Lourdesből hozatták az elefántesont olárt. A falubeli káplánnak mindennap misét kellett ott mondani a fehérleples, aranykoronás Mária képe előtt. És a két öreg, a ki ez előtt alig-alig morzsolgatta a winterbergi imakönyvet, most órákig térdelt a kemény ima-zsámolyon, hogy sugja, sóhajtsa, könyörögje folytonosan:

— Szentséges szűz anyám, engedd, hogy ezt az édes jó gyermeket fölnevelhessük!

Szelid, csöndes, mélézó leányka lett a gyöngye gyermekből. Nem volt más tár-

sasága a rengeteg drága francia babáknál, a melyek igen divatosan voltak öltöztetve, nagyon illedelmesen tudtak hunyni s a melyektől csakugyan nem tanult pajkosságot, mint talán a tisztartó, az erdész gyermekeitől tanult volna, a kikkel játszottak hajdan a többi testvérei a fogócskát, a bujósdit, a langamétát s a kiknek most még a parkerítés rácsain sem volt szabad bekukucskálni.

Néhány négyszögletes területű tisztás volt a kertben, a hol játszhattak a homokban, ha a hőmérő husz fog melegget mutatott. Ott az anya, az apa szeme mindig láthatta s rákiáltottak, ha gyorsabban dolgozott kis kacsója a homokvár építésén.

— Az Istenért, Klárka, kifáradsz, megizzadsz; agyonra hűtöd magadat!

A kis leány pedig irigykedve nézett a váron kívül szaladgáló rongyos parasztfiuk után, a kik meztelán tánczoltattak a harmatos füben is s hanczurozhattak a tarka pillangók után! Irigykedve nézett a zugó-bugó végtelen buzaföldek felé, a melyekben piros pipacs nyílt, libakonkoly bóbiskolt.

Oh, ha csak egy iczi piczi bokrétát köthetett volna szagos vadvirágokból, hogy egyszer megszagolhatott volna egy piros rózsát! De hát bogár lehet benne, megfájdulhat feje az illattól . . . S mint valami nagy, elérhetetlen boldogság után, élt lelkében a vágy:

— Ha csak egyszer egy gyűszűvel ihatnék friss vizet a patakából!

A törékeny, sápadt, vértelen leányka csillogó bőrtönében mégis felcserepedett s a jó öregek rettenetesen megváltak ijedve, a mikor egy napon a varrónő kijelentette, hogy megcsinálta az első hosszú ruhát. Klárka, a tizenhat éves leány boldog gyönyörűséggel nézte a hosszú ruhától megnyujtott karesu termetét a nagy firenzei tükörben, s csak akkor halt el mosolygása, a mikor az anya szemében egy könnyet látott.

(Vége köv.)

NYILT-TÉR.

Mint hogy a tavasz előrehaladásával osecsemőt, gyermeket és felnőttest egyaránt fenyeget a **JÁRVÁNYOK VESZÉLYE**, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

MOHAI

ÁGNES-forrásunk

vizének használatát ajánljuk. Egyrészt mert **olós, igen kellemes és tiszta ivóvíz** lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt **élvezetszerként** szerepel, másrészt, mert **dús szénavsavtartalmánál fogva, specifikus óvószer** is a **típus, cholera** és a **gyermektiphoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése** ellen. Ehez járul még, hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes **hurutos bélbántalmak** ellen, míg **szoptatója e víz használata folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer**. A már meglévő **gyomor- és bélhurutot** gyermekeknél és felnőtteknél gyógyítja. Kellemesen hatván be szénavsavnál fogva a **gyomor és bél idegeire**; a **gyermek-lázás megkezdése**inél pedig **nélkülözhetetlen, hűtő, húgyhajtó és a szomjat csillapító** hatásánál fogva.

— **Kedvelt borviz.** —

A mohai Ágnes-forrás kezelősége.

Főraktár:

ÉDESKUTY L.

es. kir. udvari szállító
BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.
Kapható minden gyógyszertárban,
fűszerkereskedésben és vendéglőben.

KÖZGAZDASÁG.

Érték-tőzsde.

A debreczeni Közgazdasági Bank Részvénytársaság közlése.

1899. május hó 16-án.

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%	—	119.60	120.—
" vasuti beruházási köt. 4 1/2%		120.75	121.75
" koronajárdék 4%	—	97.20	97.60
" regále vált. köt. 4 1/2%	—	100.20	101.20
Osztrák aranyjárdék 4%	—	119.50	120.—
Egységes államkötvény 4 1/10%		100.75	101.25
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.		138.25	139.25

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	388.50	389 —
Osztrák hitelbank részvény	—	359.70	359.90
Magyaripar- és keresk. bank. r.		101.50	102.50

Sorsjegyek:

Magyarjelzálogban 4%-os sorsj.	122.50	123.50
" 3%-os	103.50	104.50
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	120.—	121.—
Magyar vörös keresztorsjegy	11.25	11.75
Osztrák " " " "	20.40	20.90
Olasz " " " "	11.—	11.50
Bazilika sorsjegy	—	6.90
Jó-szív " " " "	—	4.05
	—	4.40

Pénznemek:

Cs. és kir. arany	—	—	5.66	5.71
20 márkás arany	—	—	11.78	11.82
20 frankos arany	—	—	9.55	9.59
1 Sovereigns	—	—	12.05	12.08

Budapesti gabonátőzsde.

I. Készáru-üzlet.

1899. május 15-én.

Buzát ma, ha nem is tulságosan, de sürgősen kínáltak, míg a vételkedv korlátolt volt, 8000 mm. forgalom mellett, helyben levő áru 10 krral olcsóbb lett, míg szállításra 15 krral olcsóbban is nehezen lehetett vevőre találni.

Rozs ára 10—15 krral hanyatlott.

Tengeri eleinte lanyhult, később jobb árban kelt.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki. 900 mm. 80 k. 9.45 forinton, 100 mm. 79.7 k. 9.50 forinton, 300 mm. 79 k. 9.50 forinton, 100 mm. 79 k. 9.35 frton, 100 mm. 78.5 k. 9.30 frton, mind három hónapra.

II. Határidő-üzlet.

A buza irányzata ma lanyha volt. A vidékről érkező hírek aradozók a vetések állására nézve, ez állandó vételkedvet szült őrszi buzában. Hát az bizonyos, hogyha az időjárás tartósan kedvező marad, hála Istennek jó termésnek nézünk elébe, de ezidő-szerint a buza meg korán sincs zsákban és épen ezután következik a legválságosabb idő.

Kötések. Az üzlet folyamán a következő kötések történtek:

Buza májusra	8.94, 8.90,
" októberre	8.01, 7.95, 7.99, 7.97,
Rozs októberre	6.42, 6.46,
Zab májusra	5.64, 5.63,
" októberre	5.52,
Tengeri májusra	4.42, 4.43,
" júliusra	4.51, 4.53,
Repeze augusztusra	—,—,

Délutáni határidő-üzlet.

Délután 4 1/2 órakor a következők voltak a záróárfolyamok:

Buza májusra	8.92— 8.93
" októberre	7.99— 8.—
Rozs októberre	6.45— 6.47
Zab májusra	5.63— 5.64
" októberre	5.42— 5.44
Tengeri 1899. májusra	4.43— 4.44
" júliusra	4.53— 4.54
Repeze augusztusra	12.30— 12.40

Kiadó és laptulajdonos:

Csokonai nyomda

Felelős szerkesztő: **Koncz Ákos.**

Főmunkatárs: **Ujlaki Antal.**

609. sz.
1899.**Árverési hirdetés.**

A debreczeni kir. jbiróságnak V. I. 208/2./1899. P. számu végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Molnár Mihály debreczeni lakos részére, Széll József debreczeni lakostól 1400 frt tőke, ennek 1895. évi február hó 10. napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 69 frt 65 kr. perköltség erejéig 1897. évi június hó 23-án bíróság lefoglalt és 1185 frtra becsült lovak, kocsik és lószerszámokból álló ingóságok **1899. évi május hó 18-án délelőtt 9 órakor** kezdetét veendő és Kétmalom utcán 873. számu háznál megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Debreczen, 1899. évi május hó 2-án.

Török Péter,

bíró. kiküldött.

484-1-1.

1207/899. k.

Árlejtési hirdetés.

Hajdu vármegye alispáni hivatalának 4739/99. sz. határozatával községünkben a gör. kath. templom kijavitása és két kápláni laknak építése engedélyeztetvén, ezen munkálatok H.-Dorog község házánál folyó hó 28-án délelőtt 10 órakor tartandó nyilvános árlejtésen fognak kiadatni.

Kikiáltási ár a templom kijavitására 1734 frt 27 kr.,

a két kápláni lak felépítésére 4402 frt 64 kr.

Igy a két munkálat összesen 6136 frt 91 kr.

A költségvetések és feltételek a községi főbírói szobában megtekinthetők.

Árlejtésni kívánók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át a kinevezett küldöttség kezébe készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban letenni.

H.-Dorog, 1899. május 14-én.

Farkas Győző,

főjegyző.

Görög Ferencz,

főbíró.

482-1-1

Felhívás.

A Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság debreczeni bejegyzett cég felszámolásba lépven, az alulírt felszámoló bizottság a kereskedelmi törvény 202. §-a értelmében ezennel felhívja mindazokat, kik a felszámoló részvénytársaság ellen valamely követelést vagy egyéb igényt érvényesíteni vélnek, miszerint ezeket a jelen hirdetés közzétételétől számított **6 - hat hónap alatt** érvényesítsék, mert különben a felszámolás ezen igényekre való tekintet nélkül végrehajthatni fog.

Debreczenben, 1899. május 11.

A Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság felszámoló-bizottsága.

476-3-3

Millenniumi kiállításon kitüntetve „Jó munkáért“

NYÁRI JÓZSEF és FIAI

Budapest, **Debreczen,**
VI., Podmaniczky-utca 45 Nagytemplom előtti tér, kereskedelmi akadémia mellett.

Festésre és vegyimosásra

felvállalnak a legjutányosabb áron mindenféle szinehagyott férfi-, női- és gyermekruhákat csipkét, szőnyeget és butorszöveteket, kézimunkákat, keztyüket és mindenféle függönyöket stb.

Női toilettek egészben és felbontva festetnek.
Férfi ruhák egészben festetnek.
Vegyileg mosva és tisztítva mindenféle ruha egészben **felbontatlan állapotban** lesz. Festésünk **színtartó és nem fog**, vegyileg mosott és tisztított tárgyak a szövet minősége szerint **megújítva** azonnal használható állapotban adatk vissza. Gyászra szánt ruhák haladéktalanul festetnek feketére.

Gyár Tiszafüred, 449 10-4
Nagyvárad, **Gyöngyös,** **Eger,**
főut. Orsolya-zárda mellett. főtér. Dobó-tér.
Gyűjtőtelepek az ország több részében.

6322.
1899.**Árlejtési hirdetés.**

Debreczen sz. kir. város által a Timár-utca 4. sorszámú telkén előállítandó **kisdodóvoda és óvónői lak építési munkáinak biztosítására** zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A biztosítandó munkák következőleg vannak előirányozva:

I. Föld-, kőműves- és elhelyezőmunka	3795.69 +	
	2310.32	6106.01
II. Ácsmunka	1216.86 + 733.84	1950.70
III. Bádógosmunka	195.52 + 132.80	328.32
IV. Asztalos-, lakatos-, mázólo- és üvegesmunka	865.45 + 342.—	1207.45
V. Vasneműek	171.40 + 189.90	361.30
VI. Szobrászmunka	80.80	80.80
VII. Szobafestőmunka	34.—	34.00
	Együtt	10068.58

azaz tizezerhatvannyolcz forint 58 kr.

A versenytárgyalásban részt vehet minden kellően képesített iparos vagy vállalkozó.

A munkálatok fenti csoportok szerint külön-külön, vagy együttesen is kiadatnak.

Minden ajánlattevő köteles a pályázata tárgyát képező munka előirányzati összegének megfelelő 5% bánatpénzt készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a folyó évi június hó 6-án délután 5 óráig a városi házipénztárnál letenni s a letéti jegyet ajánlatához mellékelni.

Az ajánlatba hozandó engedmény vagy egységárok olvashatóan, tisztán és betűvel is kiirandó.

Ajánlattevő ajánlatában köteles kijelenteni, hogy a tervet, költségvetést, vállalati feltételeket, a helyi viszonyokat ismeri s azokat magára kötelezőnek elvállalja.

A kellően bélyegzett írásbeli, zárt ajánlatok **f. évi június hó 6-án d. n. 5 óráig** a polgármesteri hivatalhoz nyújtandók be.

A beérkezett ajánlatok f. évi június hó 7-én d. e. 10 órakor a városház nagytanácstermében nyilvánosan bontatnak fel.

Elkészve beadott, távirati vagy utóajánlatok, valamint hiányosan kiállítottak figyelembe nem vétetnek.

A városi tanács fentartja magának a jogot, hogy a beérkező ajánlatok közül szabadon választhasson, vagy azok mellőzésével a munkálatok biztosításáról más uton gondoskodhassék.

Minden ajánlattevő ajánlatával a felbontástól számított 30 napi kötelezettségben marad.

A terv, költségelirányzat, vállalati feltételek a mérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debreczen, 1899. május 13-án.

A városi tanács.

483-2-1